

Er det en fordel at bruge afgasset gødning?

Af Erik Fog, SEGES

BIOGAS Med udbygningen af biogasanlæg flere steder i landet bliver det lettere at få adgang til afgasset gødning. Det giver mulighed for mere tilgængeligt kvælstof; men man skal sikre sig, at økologiregler og gødningsregler bliver overholdt og sikre at der opnås merudbytte af det ekstra kvælstof.

Der tales meget om at få en bedre gødning ved at sende husdyrgødningen gennem et biogasanlæg, inden det anvendes på marken, ligesom kvælstofholdige plantematerialer der omdannes til gødning i biogasanlæg kan være med til at få udfaset brugen af konventionel husdyrgødning i økologisk planteproduktion.

Flere anlæg på vej

Investeringen i et biogasanlæg er stort, så for de fleste er det ikke noget man umiddelbart går i gang med. Men der etableres og udbygges biogasanlæg flere steder i Danmark – nogle få også på basis af økologiske biomasser -, så det vil blive mere udbredt i fremtiden at kunne anvende afgasset gødning i den økologiske produktion.

Det særlige ved afgasset gødning er, at det indeholder mere ammonium-kvælstof end den rå gødning, og samtidig er den afgassede gødning også tyndere, fordi en del af de faste bestanddele er blevet nedbrudt i anlægget. Det betyder, at den afgassede gødning lettere optages i jorden og virker hurtigere, så man kan få et større planteudbytte, end hvis man brugte en tilsvarende mængde uomsat gødning. Det er der gode penge i.

Overhold reglerne

Indtil der er bygget biogasanlæg, der kun modtager økologiske biomasser, vil den afgassede gødning enten være konventionel eller delvis økologisk, hvis noget af det tilførte materiale er økologisk. Man skal derfor være omhyggelig med at sikre, at den afgassede gødningen kun indeholder gødningsmaterialer, der må bruges på økologiske bedrifter, og at man kender økologiprocenten. Der må kun være tilført materialer til biogasanlægget, der fremgår af bilag 1 i økologivejledningen, og man skal sikre sig, at man ikke tilfører mere konventionelt kvælstof end de tilladte 70

kg N pr. hektar. Der er lavet en forklaring på www.LandbrugsInfo.dk.

Udnyttelsen

Udnyttelsesprocenten for kvælstoffet i den afgassede gødning kan fastsættes enten som et vægtet gennemsnit af de materialer, der er tilført biogasanlægget, eller som udnyttelsesprocenten for svinegylle = 75 pct.

Biogasanlægget skal oplyse udnyttelsesprocenten for den leverede gødning, så man kan udfylde gødningsregnskabet korrekt.

Eksempel:

Gødning til biogasanlæg	Mængde tons	Total-N kg/t	NH ₄ -N kg/t	Udnyttelsesprocent
Kvæggylle	10.000	3,3	1,4	70
Svinegylle	8.000	4,0	2,4	75
Kvægdrybstrøelse	7.000	8,5	1,5	45
Gennemsnit for tilført		5,0	1,7	59
Indhold i afgasset		5,3	3,7	59 / 75

I det viste eksempel ses, hvordan kvælstoffet og udnyttelsesprocenterne fordeler sig på tre forskellige gødninger, og udnyttelsesprocenterne for den afgassede gødning.

Man kan se, at der er tydeligt mere

ammonium i den afgassede gødning, og at det gør en stor forskel, om biogasanlægget beregner udnyttelsesprocenten som et vægtet gennemsnit af udnyttelsesprocenten for de tilførte materialer eller som en fast standard på 75 pct.

Næringsstoffer

Indholdet af andre næringsstoffer som fosfor, kalium og svovl vil naturligvis også afhænge af de tilførte biomasser, men ændres ikke under afgasningen. Dog kan der være tale om, at en del af svovlindholdet går med gassen ud og renses fra. Det frarensede svovl kan i de fleste tilfælde tilsættes igen til den afgassede gødning, så det kommer med ud som gødning.

Det kan absolut have sine fordele at anvende afgasset gødning, hvis man har mulighed for det – det lugter heller ikke så meget som rå gødning. Men man skal holde styr på både øko-regler og gødningsregler og have klare aftaler med biogasanlægget. Man skal også være opmærksom på, at det ekstra ammonium-kvælstof meget let fordamper fra den afgassede gødning, så man skal være meget nøjeregnende med at undgå tab af kvælstof under opbevaring og udbringning af den afgassede gødning, ellers forsvinder fordelene op i den blå luft.

Man skal være omhyggelig med at sikre, at den afgassede gødningen kun indeholder gødningsmaterialer, der må bruges på økologiske bedrifter

Pas på næringsstofferne og især ammonium-kvælstoffet ved udbringning af afgasset gylle.

ARKIVFOTO: TORKILD BIRKMOSE